

مجله علوم و صنایع غذایی ایران

سایت مجله: www.fsct.modares.ac.ir

مقاله علمی-پژوهشی

مقایسه اثر پوشش پروتئینی ایزوله سویا و پوشش‌های پلی‌ساقاریدی آلزینات سدیم و کلسیم بر میزان

جذب روغن برش‌های بادمجان در طول فرایند سرخ کردن

*^۱فروود باقری^۲، صدیقه امیری^{۲*}، محسن رادی^۲

۱ گروه علوم و صنایع غذایی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران.

۲ گروه کشاورزی پایدار و امنیت غذایی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله

در طی سال‌های اخیر، تقاضا برای مصرف محصولات غذایی سرخ شده کم‌چرب افزایش یافته است. بهمین دلیل، در این بررسی اثر پیش‌تیمارهای مختلف شامل پوشش‌دهی قطعات بادمجان با آلزینات سدیم (۰/۵۰ و ۱/۰۰ درصد)، آلزینات کلسیم (۰/۵۰ و ۱/۰۰ درصد) و پروتئین ایزوله سویا (۰/۴۰ و ۰/۵۰ درصد) بر میزان جذب روغن و ویژگی‌های کیفی بادمجان سرخ شده در زمان‌های مختلف سرخ کردن (۰، ۹۰، ۱۸۰، ۲۰۰ و ۳۶۰ ثانیه) در دمای ۱۵۰ درجه سانتی‌گراد مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که نمونه‌های پیش‌تیمار شده با هیدروکلولوئیدها نسبت به نمونه کنترل، مقدار افت رطوبت و میزان جذب روغن کمتری داشتند که از این‌نظر از بین هیدروکلولوئیدها، آلزینات کلسیم (۱ درصد) با مقدار افت رطوبت ۱۷/۶۶ درصد و مقدار جذب روغن (گرم/گرم) ۰/۱۱، بهترین عملکرد و پروتئین ایزوله سویا (۰/۵۰ درصد) با مقدار افت رطوبت ۳۳/۶۶ درصد و مقدار جذب روغن (گرم/گرم) ۰/۲۶، ضعیفترین کارکرد را داشت. با افزایش زمان سرخ کردن، محتوای رطوبت نمونه‌های سرخ شده کاهش یافت. بیشترین و کمترین میزان پوشش‌دهی به ترتیب مربوط به نمونه‌های پیش‌تیمار شده با پروتئین ایزوله سویا ۱ درصد (۳۳/۱۴ درصد) و آلزینات سدیم ۰/۵ و ۱ درصد (۱۱/۳۲ درصد) بودند. هم‌چنین، راندمان سرخ کردن نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آلزینات کلسیم بیشتر از سایر تیمارها بود که در این رابطه، زمان ۹۰ ثانیه بالاترین مقدار (۹۳/۱۲ درصد) را نشان داد و کمترین راندمان مربوط به نمونه کنترل در زمان ۳۶۰ ثانیه (۴۹/۵۱ درصد) بود. مقدار شاخص *L** در نمونه‌های پوشش‌دهی شده با پروتئین ایزوله سویا نسبت به سایر نمونه‌ها کمتر بود که می‌تواند به دلیل افزایش نرخ واکنش میلارد باشد. نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آلزینات کلسیم و سدیم در زمان ۹۰ ثانیه بیشترین امتیاز پارامترهای حسی را کسب کردند. نتایج این تحقیق نشان داد که استفاده از پوشش آلزینات کلسیم (۱ درصد) می‌تواند منجر به تولید بادمجان سرخ شده کم‌چرب بدون تأثیر نامطلوب بر خواص حسی و کیفی محصول شود.

تاریخ های مقاله :

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۱

کلمات کلیدی:

آلزینات سدیم،

آلزینات کلسیم،

بادمجان،

پروتئین ایزوله سویا،

سرخ کردن.

DOI: 10.52547/fsct.19.122.83

DOR: 20.1001.1.20088787.1401.19.122.15.8

* مسئول مکاتبات:

s.amiri@iauyasooj.ac.ir

m.radi@iauyasooj.ac.ir

تشکیل می شود که منجر به کاهش تخلخل و در نتیجه کاهش

جذب روغن می گردد [۱ و ۴].

در این راستا تحقیقات فراوانی صورت گرفته است؛ به عنوان مثال آزادفر و همکاران (۲۰۱۶) تاثیر دو هیدروکلولئید پکتین^۵ (۲٪ و ۰٪) و کربوکسی متیل سلولز^۶ (۰٪ و ۰٪) را بر خصوصیات فیزیکو شیمیایی بادمجان سرخ شده در دمای ۱۶۰ و ۱۸۰ درجه سلسیوس بررسی کردند و نتایج بررسی این محققین نشان داد که نوع پیش تیمار بر مقدار رطوبت، جذب روغن، تغییرات نسبی جذب روغن، راندمان سرخ کردن و درصد پوشش دهی برش های بادمجان بعد از سرخ کردن تاثیر معنی دار دارد؛ همچنین بیشینه مقدار راندمان سرخ کردن در برش های سرخ شده در دمای ۱۶۰ درجه سلسیوس مشاهده شد [۱۴]. جرجانی و همکاران (۲۰۱۵) تاثیر هیدروکلولئیدهای گوار^۷ و زانتان^۸ را بر کاهش جذب روغن بادمجان طی فرایند سرخ کردن بررسی کردند که نتایج نشان داد پوشش دهی بادمجان با مواد هیدروکلولئیدی باعث کاهش جذب روغن گردید که بیشینه مقدار کاهش چربی به ترتیب در نمونه های پوشش دهی شده با زانتان ۱ و ۰/۵ درصد و کمینه مقدار کاهش چربی در گوار ۰/۵ درصد مشاهده شد؛ همچنین نمونه های پوشش دهی شده در مقایسه با نمونه شاهد دارای میزان رطوبت بالاتری بودند که به خاصیت ممانعت کنندگی صمعخ ها نسبت داده شد [۶]. اجاق و همکاران (۲۰۱۶) تاثیر هیدروکلولئیدهای کربوکسی متیل سلولز، هیدروکسی پروپیل متیل سلولز^۹ و زانتان را در مقادیر ۰/۵۰، ۱/۰۰ و ۱/۵۰ درصد بر میزان جذب روغن میگویی سرخ شده بررسی کردند و نتیجه گرفتند که پوشش های هیدروکلولئیدی منجر به کاهش جذب روغن و افزایش میزان رطوبت می گردد. همچنین، پوشش های هیدروکلولئیدی منجر به نرم شدن بافت و کدر شدن رنگ میگوها گردید. در همین راستا، نتایج ارزیابی حسی نشان داد که همه نمونه ها قابل قبول بودند و به طور کلی نمونه های پوشش دهی شده با کربوکسی متیل سلولز در غلظت ۱ درصد بیشترین پذیرش کلی را داشتند [۵]. خزانی و همکاران (۲۰۱۶) تاثیر صمعخ دانه

۱- مقدمه

بادمجان (با نام علمی سولانوم ملونگنا)^۱ گیاهی است از خانواده سولاناسه^۲ و جنس سولانوم^۳ که خاستگاه آن آسیای جنوب شرقی می باشد و استفاده از آن به صورت سرخ شده مورد توجه مصرف کنندگان بسیاری است. یکی از روش های تهیه و مصرف بادمجان به شکل سرخ کردن عمیق می باشد. سرخ کردن عمیق یک روش رایج برای تهیی سریع مواد غذایی است که در این فرایند انتقال جرم و حرارت به طور همزمان صورت می گیرد، به گونه ای که با انتقال گرمای روغن به ماده غذایی در حال سرخ شدن، رطوبت آن خارج و روغن جایگزین آن می شود و به همین دلیل فرایند سرخ کردن در روغن داغ با دمای ۱۶۰-۱۸۰ درجه سلسیوس نوعی فرایند خشک کردن سریع محاسبه می شود [۱]. بنابراین سرخ کردن بادمجان منجر به جذب روغن بسیاری می شود که از جنبه توصیه های سلامتی بخش مبنی بر مصرف غذاهای کم چرب و کم کالری، امکان ایجاد بیماری های قلبی-عروقی و نیز از نظر اقتصادی مناسب نمی باشد و بنابراین نیاز است که با استفاده از راه کارهایی میزان جذب روغن را کاهش داد، ضمن این که کیفیت محصول آسیب نمی بیند [۲، ۳ و ۴]. روش های مختلفی برای کاهش جذب روغن ارائه شده است که پوشش دهی، تیمار اسمزی، خشک کردن به کمک هوا و بلازنچینگ^{۱۰} برخی از این روش ها می باشند [۵]. هیدروکلولئیدها گروهی از پلی ساکاریدها و پروتئین ها می باشند که عملکرد مثبت آنها در زمینه های مختلف (مانند افزایش ویسکوزیته در محلول های آبی، پایداری کفها و امولسیون ها، پوشش دهی میوه جات، شرکت در ساخت میکرو امولسیون-نانو کپسول های غذایی، و ایجاد حالت خامه ای و چربی در محصولاتی که چربی آنها کاهش یافته است) باعث استفاده فراوان آنها در صنایع غذایی شده است [۱۳-۶]. پوشش دهی با استفاده از هیدروکلولئیدها یک روش متداول در کاهش جذب روغن است؛ زیرا با پوشانیدن سطح ماده غذایی لایه ای یک شکل و یکنواخت در اطراف ماده غذایی

5. Pectin

6. Hydroxypropyl methyl cellulose

7. Guar

8. Xanthan

9. Hydroxypropyl methyl cellulose

1. *Solanum melongena*

2. *Solanaceae*

3. *Solanum*

4. Blanching

توانست به طور معنی داری میزان جذب روغن را در چیپس های سیب زمینی سرخ شده کاهش دهد و به این ترتیب میزان تولید آکریل آمید را به میزان ۷۹/۵۹ درصد کاهش دهد [۲۱]. هم چنین، جوکار و همکاران (۲۰۰۶) از پکتین، آژینات سدیم و کربوکسی متیل سلولز در تولید آزمایشگاهی چیپس سیب زمینی کم چرب استفاده کردند [۲۲]. این در حالی است که عملکرد آژینات کلسیم در کاهش جذب روغن تاکنون بررسی نشده است؛ به این ترتیب در این تحقیق از آژینات کلسیم استفاده گردید و عملکرد آن با آژینات سدیم مقایسه شد.

ایزوله پروتئین سویا، هیدروکلوریک دیگری است که جنس پروتئینی دارد و حدائقی ۹۰ درصد آن از پروتئین تشکیل شده است؛ این ترکیب از کنجاله سویا و با حذف چربی و کربوهیدرات ها استحصال می شود؛ استفاده از ایزوله سویا در صنایع غذایی به دلیل بالا بردن محتوای پروتئین محصول و هم چنین خصوصیاتی چون جذب بالای آب و خواص امولسیفایری مطلوب، صورت می گیرد؛ این محصول فاقد مزه و طعم می باشد و به راحتی در صنایع غذایی استفاده می گردد. پوشش های پروتئینی، تاکنون به منظور کاهش جذب روغن کمتر مورد توجه محققین قرار گرفته اند، این در حالی است که بررسی ها نشان می دهد که فیلم های پروتئین آب پنیر خاصیت ممانعتی در برابر روغن، اکسیژن و مواد آروماتیک را به صورت عالی و خیلی بهتر از فیلم های خوراکی لیپیدی و یا پلی ساکاریدی، دارا هستند [۲۳]. عجم و همکاران (۲۰۱۶) اثربخشی ایزوله پروتئینی سویا را در کاهش جذب روغن دونات نشان دادند [۲۴]. در تحقیقات انجام شده تاکنون عملکرد پوشش های پلی ساکاریدی و پروتئینی با هم دیگر مقایسه نشده است. بنابراین، هدف از این پژوهش، مقایسه اثر پوشش پروتئینی ایزوله سویا (۴ و ۵٪) به عنوان یک پوشش پروتئینی با پوشش پلی ساکاریدی آژینات سدیم و کلسیم (۰/۰ و ۰/۱٪) بر میزان پوشش دهی، جذب روغن، خروج رطوبت و راندمان سرخ کردن بر شهای بادمجان طی فرایند سرخ کردن بود.

ریحان^۱ و تیمول^۲ را بر خصوصیات فیزیکو شیمیایی میگویی سرخ شده بررسی کردند و نتیجه گرفتند که پوشش دهی میگو منجر به کاهش ۳۴/۵۰ درصد جذب روغن و ۱۳/۹۰ درصد خروج رطوبت گردید. هم چنین نمونه های پوشش داده شده با ۱۰ درصد تیمول کمترین میزان اکسیداسیون چربی را داشت و نمونه های پوشش داده شده در کل، نسبت به نمونه کتربل سفتی کمتری داشتند [۱۵]. موسی (۲۰۱۸) میزان آکریل آمید تولید شده در حین فرایند سرخ کردن و هم چنین میزان جذب روغن را در میگویی پوشش داده شده با صمع عربی^۳ حاوی چند ادویه بررسی کردند و نتیجه گرفتند که در نمونه های پوشش داده به طور قابل توجهی میزان جذب روغن کاهش یافته بود. این محققین هم چنین اظهار داشتند که استفاده از ترکیب چند ادویه در ترکیب با صمع عربی به میزان زیادی منجر به کاهش آکریل آمید می شود؛ هم چنین پوشش با صمع عربی پذیرش کلی محصول را حفظ کرد [۱۶]. آژینات یک پلی ساکارید خطی محلول در آب است که به دلیل زیست تخریب پذیری، غیرسمی بودن و قیمت ارزان، در فرایندهای غذایی مورد استفاده قرار می گیرد. آژینات سدیم نمک آژینیک اسید است که از جلیک قهقهه ای استخراج می شود و هم چنین توسط میکرو ارگانسیم ها قابلیت تولید دارد [۱۷ و ۱۸]. زمانی که یون های دو و چند ظرفیتی و به طور معمول Ca^{2+} با انتهای گلوکورونیک اسید آژینات تعامل برقرار می کنند، منجر به تشکیل یک شبکه سه بعدی می شوند که به دنبال آن حلایت فیلم ویژه آژینات، در این تحقیق تصمیم گرفته شد که از آژینات کلسیم برای پوشش دهی بادمجان و بررسی تاثیر آن در کاهش جذب روغن در بادمجان استفاده شود. آژینات پلی ساکاریدی است که علی رغم خصوصیات بیان شده برای آن، کمتر برای پوشش دهی به منظور کاهش جذب روغن مورد توجه قرار گرفته است. در معدود تحقیقات یافت شده توسعه نویسندها، لیو و همکاران (۲۰۲۰) اظهار داشتند که استفاده از آژینات سدیم

1. Basil seed gum
2. Thymol
3. Arabic gum

در دماي ۳۵ درجه سلسبيوس در يك آون خشك و سپس تحت فرآيند سرخ کردن عميق قرار گرفتند [۲۶].

۴-۲ روشن تهيه محلول هاي پروتئين ايزوله

سويا و پوشش دهی قطعات بادمجان

محلول هاي پروتئين ايزوله سويا در دو سطح ۴ و ۵ درصد (وزني/حجمي) تهيه گردیدند. سپس پلاستي سايزر سوربيتول به مقدار ۳۰ درصد وزني پروتئين به محلول افزوده شد. مخلوط حاصل با استفاده از دستگاه هموژنائزر با دور بالا توسط دستگاه هموژنائزر آيکا مدل T18B (آلمان) به مدت ۲ دقيقه مخلوط شد. سپس محلول روی گرمکن همزن دار (آيکا مدل RW2 آلمان) در دماي ۸۰ درجه سلسبيوس و مدت زمان ۲۰ دقيقه قرار گرفت و با سود ۰/۱ نرمال pH آن به ۱۰ رسانده شد. بعد از آماده سازی محلول هاي پوشش دهی، برش هاي بادمجان در محلول هاي تهيه شده پروتئيني به مدت ۲ دقيقه غوطه ور شدند و سپس نمونه ها در آون با دماي ۳۵-۳۷ درجه سلسبيوس به مدت ۱۰ دقيقه خشك و برای سرخ کردن آماده شدند [۲۵].

۵-۲ شرایط سرخ کردن

عمليات سرخ کردن عميق در يك سرخ کن خانگي (سرخ کن الکترىکي 2000 Ultra Europe Classic) انجام گرفت. روغن تازه حدوداً نيم ساعت قبل از سرخ کردن تحت فرآيند پيش گرمایش قرار گرفت. بعد از تنظيم دماي محيط سرخ کن در ۱۵۰ درجه سلسبيوس، نمونه ها در داخل سيد سيمى قرار گرفته و سپس در محيط سرخ کننده غوطه ور شدند. برش هاي بادمجان پيش تيمار شده در زمان هاي ۰، ۹۰، ۱۸۰، ۲۷۰ و ۳۶۰ ثانие تحت فرآيند سرخ کردن عميق قرار گرفتند. بعد از گذشت مدت زمان هاي مربوطه، نمونه ها از روغن خارج و روغن اضافي سطحي توسط كاغذ صافی حذف شد. نمونه ها قبل از انجام آزمون هاي بعدی تا دماي اتاق سرد شدند [۲۵].

۶-۲ تعين مقدار رطوبت

محتوای رطوبت نمونه هاي سرخ شده به روشن آون گذاري در دماي ۱۰۵ درجه سلسبيوس به مدت ۲۴ ساعت انجام گرفت [۲۷]. برای تعين ميزان افت رطوبت از فرمول زير استفاده شد .[۲۸]

۲- مواد و روش ها

۱-۲ مواد

بادمجان هاي تازه، رسيده و سالم از يك توليد کننده محلی در شهر ياسوج خريداري و به منظور کاهش فعالیت هاي تنفسی و بیولوژیکي در دماي 1 ± 4 درجه سلسبيوس نگهداري شدند. روغن مایع مخصوص سرخ کردن آفتابگردان ساخت شركت بهار (تهران، ايران) از فروشگاه هاي در شهر ياسوج تهيه شد. آلزینات سديم و کارلید کالسيم از شركت سيگما آلدريچ و پروتئين ايزوله سويا از شركت مرک آلمان خريداري شدند.

۲-۲ آماده سازی نمونه

بادمجان ها پس از خروج از يخچال، ابتدا غربال و سپس نمونه هاي بادمجان با پوست برآق و ارغوانی تيره و دارای اندازه يکنواخت جهت آزمایش ها انتخاب شدند. نمونه هاي منتخب شستشو و مواد خارجي روی پوست بادمجان ها جدا شدند. سپس بادمجان ها توسط يك چاقوري تيز پوست گيري شدند و در ادامه، توسط دستگاه برش زن صنعتي، بادمجان ها به برش هاي حلقوی با ضخامت ۵ ميلى متر و ميانگين قطر خارجي ۳۰ ميلى متر تقسيم شدند. جهت يكسان تر بودن برش ها، قطر و ضخامت برش ها توسط کوليپس (Vertex M502, Taiwan) کنترل شد [۲۵].

۳-۲ روشن تهيه محلول هاي آلزینات سديم و

کالسيم و پوشش دهی قطعات بادمجان

برای توليد محلول پوشش خوراکي آلزینات سديم از روشن باقري و همکاران (۲۰۱۹) با کمي تغيير استفاده شد [۱۷]. برای اين منظور، محلول $0/5$ و ۱ درصد (وزني/حجمي) آلزینات سديم در دماي ۷۰ درجه سلسبيوس با سرعت ۳۰۰ دور در دقيقه توسط دستگاه هموژنائزر (آيکا مدل T18B آلمان) همزده شد تا محلولی شفاف به دست آيد. برای تهيه محلول آلزینات کالسيم $0/5$ و ۱ درصد، کارلید کالسيم به نسبت ۱ به $0/05$ به آلزینات سديم اضافه گردید. بعد از تهيه محلول هاي آلزینات سديم و کالسيم، قطعات آماده شده بادمجان به مدت دو دقيقه در دماي اتاق در محلول ها غوطه ور شدند و به منظور حذف پوشش هاي اضافي، برش ها بعد از خروج از محلول بر روی يك سيني مشبك قرار گرفتند. در نهايیت برای ثبيت پوشش، نمونه ها به مدت ۱۰ دقيقه

در این حالت با توجه به این که محصول ورودی به سرخ کن و آب تبخیر شده از محصول هیچ روغنی ندارند، پس این دو از معادله حذف می‌شوند (معادله ۵):

$$O \cdot x_{oo} = P \cdot x_{op} \quad (معادله ۵)$$

موازنۀ اجزاء روی رطوبت:

در این حالت با توجه به این که روغن موجود در سیستم، هیچ رطوبتی ندارد، بنابراین از معادله حذف می‌شود (معادله ۶):

$$F \cdot x_{wf} = (W \times 1) + P \cdot x_{wp} \quad (معادله ۶)$$

با انجام محاسبات فوق مقدار روغن جذب شده در زمان t قابل محاسبه می‌باشد [۲۹].

۹-۲ درصد پوشش دهی

درصد پوشش دهی به کمک رابطه‌ی ۷ محاسبه گردید:

$$CP(\%) = \frac{C - I}{I} \times 100 \quad (معادله ۷)$$

در این معادلات، $(\%) CP$ ، C و I به ترتیب درصد پوشش دهی (درصد)، وزن برش‌های اولیه پوشش دهی شده (بر حسب گرم) و وزن برش‌های اولیه بدون پوشش (بر حسب گرم) می‌باشد [۳۰].

۱۰-۲ راندمان سرخ کردن

راندمان سرخ کردن به کمک رابطه‌ی ۸ محاسبه شد:

$$Y(\%) = \frac{F}{NF} \times 100 \quad (معادله ۸)$$

در این معادله، $(\%) Y$ ، F و NF به ترتیب راندمان سرخ کردن (درصد)، وزن برش‌های پوشش دار سرخ شده (بر حسب گرم) و وزن برش‌های پوشش دار سرخ نشده (بر حسب گرم) می‌باشد [۳۰].

۱۱-۲ تعیین رنگ

رنگ فیلم‌های نشاسته با استفاده از رنگ‌سنج (کوئیکا مینولتا مدل CR400، ژاپن) تعیین شد. نمونه‌های فیلم روی یک صفحه‌ی سفید استاندارد ($L^* = 95.44$, $a^* = -0.47$, $b^* = 2.51$) قرار داده شدند. پارامترهای L^* از سیاه (۰) تا سفید (۱۰۰)، a^* از

= افت رطوبت: معادله (۱)

مقدار رطوبت بعد از سرخ کردن - مقدار رطوبت اولیه

مقدار رطوبت اولیه

۷-۲ تغییرات نسبی جذب روغن

تغییرات نسبی جذب روغن طبق معادله ۲ محاسبه شد؛ برای هر یک از زمان‌های سرخ کردن و پیش فرایندها مقدار تغییرات نسبی جذب روغن محاسبه شد [۲۹].

معادله (۲)

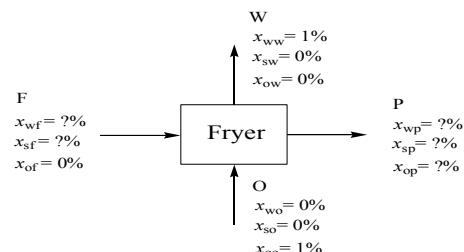
= تغییرات نسبی جذب روغن

$\times 100 \times \frac{\text{جذب روغن تیمار شده} - \text{جذب روغن تیمار نشده}}{\text{جذب روغن تیمار نشده}}$

۸-۲ اندازه گیری جذب روغن

جذب روغن محصول سرخ شده توسط موازنۀ جرم تعیین شد.

فرمول‌ها و معادلات مربوطه به صورت زیر می‌باشند:

با فرض این که مقدار روغن محصول ورودی به سرخ کن صفر

($x_{of} = 0\%$) باشد محاسبات به صورت زیر (معادله ۳) است:

موازنۀ جرم کلی روی سرخ کن:

$$F + O = W + P \quad (معادله ۳)$$

در این معادله، F ، W ، O و P به ترتیب نشان‌دهنده‌ی محصول

ورودی به سرخ کن، جریان روغن ورودی به سرخ کن، آب تبخیر شده از محصول و محصول نهایی سرخ کن (فراورده) می‌باشند.

موازنۀ اجزاء روی مواد جامد:

در این حالت با توجه به اینکه جریان‌های روغن ورودی به سرخ

کن و آب تبخیر شده از محصول هیچ ماده جامدی ندارند، پس

این دو از معادله حذف می‌شوند (معادله ۴):

$$F \cdot x_{sf} = P \cdot x_{sp} \quad (معادله ۴)$$

موازنۀ اجزاء روی روغن:

می شود و چون دوباره بازاری می شوند، استحکام پیوند افزایش می یابد [۳۲] که ممکن است این امر دلیل افزایش درصد پوشش دهی باشد.

اجاق و همکاران (۲۰۱۶) گزارش کردند که بیشترین و کمترین میزان پوشش دهی به ترتیب در تیمار زاتنان ۱/۵۰ درصد و زدو ۰/۵۰ درصد، در پوشش دهی میگوی خام با کربوکسی متیل سلوزل، هیدرولوکسی متیل سلوزل، زاتنان و زدو در غلاظت های ۰/۵۰ و ۱/۰۰ درصد مشاهده شد [۵]. نتایج این تحقیق با نتایج بدست آمده توسط گرمه خانی و همکاران (۲۰۱۱) و آمبون و همکاران (۲۰۱۲) مطابقت داشت [۳۰ و ۳۳].

جذب روغن و کاهش رطوبت دو فاکتور اصلی در پدیده انتقال جرم طی سرخ کردن عمیق می باشند. دمای بالای روغن منجر به تغییرات ساختاری ماده غذایی و به دنبال آن تبخیر تدریجی آب از ماده غذایی به بیرون می شود که این کاهش رطوبت باعث افزایش میزان تخلخل ماده غذایی می گردد و در حین سرخ کردن، روغن در حفره های ریز و درشت ایجاد شده قرار می گیرد و جایگزین رطوبت خارج شده از ماده غذایی می شود و در نتیجه منجر به جذب روغن توسط ماده غذایی می گردد. بدلیل این که در جایی که آب تبخیر می شود، روغن می تواند نفوذ کند، بنابراین کاهش رطوبت و جذب روغن وابسته به هم می باشد و مواد غذایی که اتلاف رطوبت بیشتری را دارا هستند، جذب روغن بالاتری دارند. در این باره، نظریه های مختلفی مبنی بر اینکه مقدار روغن جذب شده برابر مقدار کل رطوبت از دست رفته است، وجود دارد [۱ و ۵]. هیدرولوکلوفیتیدها با کاهش تعداد و اندازه منافذ سطحی، سبب کاهش جذب روغن می شوند. در حقیقت، هیدرولوکلوفیتیدها در سطح ماده غذایی منجر به ایجاد پوسته ای متراکم تر با منافذ کوچک تر می شوند که همین عامل، فرایند انتقال جرم را محدود می کند و اتلاف رطوبت و جذب روغن را کاهش می دهد [۳۴]. همان طور که در جدول ۱ و ۳ مشاهده می شود، پیش تیمارهای استفاده شده اثر آماری معنی داری بر محتوای رطوبت و جذب روغن نمونه ها بعد از سرخ کردن داشتند ($P \leq 0/05$). به طور کلی نمونه های پیش تیمار شده با هیدرولوکلوفیتیدها نسبت به نمونه های کنترل، دارای محتوای رطوبت بیشتر و جذب روغن کمتری بعد از سرخ کردن بودند که می تواند به دلیل وجود خاصیت سدکنندگی در برابر گاز و رطوبت باشد که

سبز (-) تا قرمز (+) و b^* از آبی (-) تا سبز (+) را نشان می دهدن [۱۸].

۱۲-۲ آزمون های حسی

آزمون های حسی - چشایی شامل طعم، بافت، حالت خامه ای و پذیرش کلی توسط یک گروه دوازده نفره و به روش آزمون لذت بخشی در ۶ سطح از بسیار بد (عدد ۱)، بد (عدد ۲)، متوسط (عدد ۳)، خوب (عدد ۴)، خیلی خوب (عدد ۵) و عالی (عدد ۶) انجام گرفت. از ارزیاب ها خواسته شد که در صورت وجود هرگونه عیب آن را گزارش کنند [۳].

۱۳-۲ تجزیه و تحلیل آماری

این پژوهش در قالب طرح کاملاً تصادفی و با استفاده از نرم افزار SPSS (نسخه ۲۱) تجزیه و تحلیل شد. برای مقایسه میانگین تیمارها از آزمون چند دامنه ای دانکن در سطح احتمال ۹۵٪ استفاده شد. نمودارها با استفاده از نرم افزار اکسل ۲۰۱۰ رسم گردیدند.

۳- نتایج و بحث

۱-۳ درصد پوشش دهی، تغییرات رطوبت و میزان جذب روغن نمونه ها

همان گونه که در جدول ۱ مشاهده می شود، با افزایش غلظت در هر نوع هیدرولوکلوفیتید، درصد پوشش دهی نمونه ها افزایش یافت ($P \leq 0/05$). میزان پوشش دهی در حقیقت مقدار محلول هیدرولوکلوفیتیدی است که به نمونه مورد نظر می جسد [۳۱]. بیشترین میزان پوشش دهی توسط پروتئین ایزوله سویا صورت گرفت و بعد از آن آلبینات کلسیم و سپس آلبینات سدیم قرار گرفتند. به این ترتیب بیشترین و کمترین میزان پوشش دهی به ترتیب مربوط به نمونه های پیش تیمار شده با پروتئین ایزوله سویا در سطح ۱ درصد (۳۳/۱۴) و آلبینات سدیم در سطح ۵ درصد (۱۱/۳۲) بود ($P \leq 0/05$). به طور کلی پروتئین ایزوله سویا به عنوان بافت دهنده مورد استفاده قرار می گیرد؛ یکی از متغیرهای موثر بر عمل کرد چسبندگی پروتئین ایزوله سویا، دما است که با افزایش دما، گرانروی و چسبندگی آن افزایش می یابد؛ افزایش دما در ابتدا منجر به دناتوره شدن شدن پروتئین ها

(۲۰۱۶) با استفاده از صمغ دانه ریحان، میگو را پوشش‌دهی کردند و سپس تحت فرایند سرخ کردن عمیق قرار دادند. این محققین گزارش کردند که پوشش‌دهی بوسیله صمغ موجب کاهش افت رطوبت و جذب روغن گردید، بهطوری که بالاترین میزان جذب روغن و افت رطوبت در نمونه‌های پوشش داده شده به ترتیب $342/10$ (درصد وزن خشک) و $51/34$ (درصد وزن مرطوب) بود؛ در حالی که این اعداد در نمونه کنترل به ترتیب $375/40$ و $62/83$ درصد بود [۱۵]. اجاق و همکاران (۲۰۱۶) گزارش کردند که پوشش‌دهی میگو با کربوکسی‌متیل‌سلولز، هیدروکسی‌پروپیل‌متیل‌سلولز، زانتان و زدو توانست میزان جذب روغن میگو را در طی فرایند سرخ کردن عمیق به طور معنی‌داری کاهش دهد [۵]. ترابی و همکاران (۲۰۱۷) نشان دادند که پلی‌ساقارید محلول در آب سویا و صمغ عربی می‌تواند جذب روغن را در چیپس سیب‌زمینی کاهش دهد [۳۴].

عملکرد ضعیف‌تر پوشش‌های آژینات‌سدیم و پروتئین ایزوله سویا نسبت به آژینات‌کلسیم می‌تواند به این دلیل باشد که طی زمان سرخ کردن و با خروج رطوبت از ماده غذایی، میزان آب پوشش، بیشتر می‌شود و چون آب می‌تواند به عنوان یک پلاستی‌سایزر عمل کند، بنابراین موجب کاهش پیوندهای هیدروژنی بین زنجیره‌های پلیمری پوشش و افزایش فضاهای بین مولکولی آن می‌شود و در نتیجه خاصیت ممانعت‌کنندگی پوشش در برابر آب کاهش می‌یابد، اما در پوشش آژینات‌کلسیم چون کلسیم در پوشش اتصالات عرضی ایجاد می‌کند، موجب افزایش استحکام و کاهش حلالیت پوشش می‌شود و در نتیجه احتمال ایجاد ترک و نازک شدن پوشش در آژینات‌کلسیم کمتر می‌شود؛ در حالی‌که احتمال ایجاد ترک و نازک شدن در بخش‌هایی از پوشش در هیدروکلولوئیدهای دیگر وجود دارد و بنابراین پوشش‌های آژینات‌کلسیم خاصیت ممانعت‌کنندگی خود در برابر خروج رطوبت را طی زمان سرخ کردن بهتر حفظ می‌کنند، ضمن اینکه قدرت تشکیل ژل در آژینات‌کلسیم نسبت به آژینات سدیم نیز یکی از عوامل مهم در حفظ رطوبت و در نتیجه جذب کمتر روغن است [۱۷ و ۳۶].

توسط هیدروکلولوئیدها ایجاد می‌شود و مانع افت رطوبت در حین سرخ کردن می‌گردد [۳۵]. بررسی‌های دیگر نیز نشان می‌دهند پوشش‌دهی با هیدروکلولوئیدها منجر به کاهش افت رطوبت و به دنبال آن کاهش جذب روغن طی سرخ کردن می‌شود [۴ و ۱۶]. کمترین مقدار افت رطوبت ($0/03$ درصد بر اساس وزن خشک) و کمترین مقدار جذب روغن ($0/11$ گرم بر گرم ماده غذایی) در نمونه‌ی پوشش داده شده با آژینات کلسیم ۱ درصد بعد از ۹۰ ثانیه سرخ کردن مشاهده شد و بیشترین مقدار افت رطوبت ($0/057$ درصد بر حسب وزن خشک) و بیشترین مقدار جذب روغن ($1/40$ گرم بر گرم ماده غذایی) مربوط به نمونه‌ی کنترل در زمان 360 ثانیه بود. در این راستا، از نظر مقدار افت رطوبت، نمونه‌های پوشش داده شده با آژینات کلسیم $0/05$ و 1 درصد، کمترین مقدار را در همه‌ی زمان‌ها داشتند و بیشترین مقدار افت رطوبت مربوط به نمونه‌های کنترل بود. از این حیث، تفاوت آماری معنی‌داری بین نمونه‌های آژینات‌سدیم $0/05$ و 1 درصد هم در ارتباط با مقدار افت رطوبت و هم درباره مقدار جذب روغن مشاهده نشد ($P > 0/05$). بررسی‌های زیادی نشان داده‌اند که پوشش‌دهی با هیدروکلولوئیدها منجر به افزایش محتوای رطوبت و کاهش جذب روغن ماده غذایی در طول فرایند سرخ کردن می‌شود. نصیروند و همکاران (۲۰۱۸) اثر پوشش خوارکی کیتوزان را در سه سطح $0/05$ ، $1/0$ و $1/5$ درصد بر کاهش جذب روغن در بادمجان سرخ شده بررسی کردند و نتیجه گرفتند که پوشش‌دهی منجر به کاهش جذب روغن می‌شود، بهطوری که بیشترین میزان جذب روغن مربوط به نمونه کنترل بود و با افزایش غلاظت کیتوزان، جذب چربی کمتر شده بود [۴]. مطالعات بسیار دیگری وجود دارند که کاهش جذب روغن در محصولات غذایی مختلف با استفاده از هیدروکلولوئیدها را تایید می‌کنند. به عنوان مثال، موسی (۲۰۱۸) چیپس سیب‌زمینی را با صمغ عربی پوشش‌دهی کرد و نتایج این تحقیق نشان داد که بعد از سرخ کردن میزان کاهش رطوبت و جذب روغن در نمونه پوشش داده شده به ترتیب 20 و 38 درصد بود؛ در حالی که این اعداد در نمونه کنترل به ترتیب 44 و 71 درصد بود [۱۶]. خراعی و همکاران

Table 1 Effect of different hydrocolloid coatings on moisture content (g/g dry matter) and coating percentage of eggplant slices during different times of deep-frying process at 150 °C.

Samples	Coating percentage	Time of frying (S)				
		0	90	180	270	360
T ₀	0	21.37 ^{Ac} ±1.87	13.12 ^{Bc} ±1.47	12.14 ^{Ct} ±1.12	9.31 ^{Dt} ±0.83	9.32 ^{Dg} ±0.81
T ₁	11.32 ^e ±0.74	23.25 ^{Ad} ±1.54	15.57 ^{Bd} ±1.25	14.25 ^{Cde} ±1.17	12.50 ^{Dde} ±0.92	12.10 ^{Df} ±0.93
T ₂	12.15 ^e ±0.87	36.15 ^{Ac} ±1.24	24.85 ^{Bc} ±1.24	21.88 ^{BCd} ±1.27	18.50 ^{Cd} ±1.05	18.55 ^{Ce} ±1.22
T ₃	20.18 ^d ±0.56	29.21 ^{Ac} ±1.76	23.85 ^{Bc} ±1.56	21.35 ^{Cc} ±1.43	19.79 ^{Dc} ±1.37	19.40 ^{Dd} ±1.35
T ₄	25.54 ^c ±0.45	34.11 ^{Ab} ±1.62	28.20 ^{Bb} ±1.45	26.04 ^{Cb} ±1.37	23.66 ^{Db} ±1.27	23.12 ^{Dc} ±1.23
T ₅	31.12 ^b ±0.76	43.23 ^{Aa} ±1.51	32.15 ^{Ba} ±1.76	30.10 ^{BCab} ±1.49	26.92 ^{Cab} ±1.29	26.87 ^{Cb} ±1.32
T ₆	33.14 ^a ±0.97	41.50 ^{Aa} ±1.41	31.28 ^{Ba} ±1.62	28.44 ^{Ca} ±1.52	26.50 ^{Da} ±1.47	26.30 ^{Da} ±1.38

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

Table 2 Moisture loss of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep-frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)			
	90	180	270	360
T ₀	0.39 ^{Ca} ±0.03	0.43 ^{Ba} ±0.02	0.56 ^{Aa} ±0.04	0.56 ^{Aa} ±0.05
T ₁	0.33 ^{Cb} ±0.02	0.38 ^{Bb} ±0.01	0.46 ^{Ab} ±0.02	0.47 ^{Ab} ±0.02
T ₂	0.31 ^{Cb} ±0.04	0.39 ^{Bb} ±0.03	0.48 ^{Ab} ±0.03	0.48 ^{Ab} ±0.03
T ₃	0.18 ^{Cd} ±0.01	0.26 ^{Bd} ±0.02	0.32 ^{Ad} ±0.01	0.33 ^{Ad} ±0.02
T ₄	0.17 ^{Cd} ±0.04	0.23 ^{Bd} ±0.01	0.30 ^{Ad} ±0.02	0.32 ^{Ad} ±0.01
T ₅	0.25 ^{Cc} ±0.03	0.30 ^{Bc} ±0.03	0.37 ^{Ac} ±0.02	0.37 ^{Ac} ±0.02
T ₆	0.24 ^{Cc} ±0.02	0.31 ^{Bc} ±0.02	0.36 ^{Ac} ±0.03	0.36 ^{Ac} ±0.03

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

Table 3 The oil absorption (g/g sample) amount and relative variations of oil uptake (%) in eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep-frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)				
	90	180	270	360	
Oil absorption (g/g)	Relative variation of oil uptake (%)	Oil absorption (g/g)	Relative variation of oil uptake (%)	Oil absorption (g/g)	Relative variation of oil uptake (%)
T ₀	1.03 ^{Ca} ±.51	-	1.23 ^{Ba} ±0.045	-	1.38 ^{Aa} ±0.051
T ₁	0.80 ^{Cb} ±.23	22.33 ^{ef} ±1.45	0.96 ^{Bb} ±0.023	21.95 ^{ef} ±1.12	1.04 ^{ABb} ±0.042
T ₂	0.77 ^{Cb} ±.31	25.24 ^e ±1.67	0.92 ^{Bb} ±0.074	25.20 ^e ±1.45	1.02 ^{Ab} ±0.037
T ₃	0.20 ^{Ce} ±.47	80.58 ^{ab} ±3.57	0.31 ^{ABe} ±0.021	74.79 ^b ±1.44	0.36 ^{Ac} ±0.024
T ₄	0.11 ^{Cf} ±.21	89.32 ^a ±3.21	0.20 ^{Bf} ±0.041	83.73 ^a ±3.45	0.25 ^{Af} ±0.018
T ₅	0.54 ^{Cc} ±.41	47.57 ^d ±2.84	0.66 ^{Bc} ±0.064	46.34 ^d ±2.47	0.74 ^{ABc} ±0.031
T ₆	0.37 ^{Cd} ±.37	64.07 ^c ±1.87	0.47 ^{ABd} ±0.031	61.78 ^c ±1.46	0.55 ^{Ad} ±0.0

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

نسبت به سطح ۴ درصد و همچنین در هر دو سطح پروتئين
ایزوله سويا نسبت به آلزینات سدیم، می تواند به دناتوره شدن

بالاتر بودن میزان رطوبت و کمتر بودن میزان جذب روغن در
نمونه پیش تیمار شده با پروتئین ایزوله سویا در سطح ۵ درصد

همچنین در بررسی تاثیر زمان سرخ کردن (در دمای ثابت ۱۵۰ درجه سلسیوس) بر میزان رطوبت (جدول ۱) و جذب روغن (جدول ۳) نمونه‌ها، نتایج نشان داد که با افزایش زمان سرخ کردن تا ۲۷۰ ثانية، محتوای رطوبت کاهش و جذب روغن نمونه‌های سرخ شده افزایش یافت؛ اما با تداوم زمان سرخ کردن به بالاتر از آن (یعنی از ۲۷۰ به ۳۶۰ ثانية)، تغییر معنی‌داری در محتوای رطوبت و جذب روغن نمونه‌ها در تمامی تیمارها مشاهده نشد و بین محتوای رطوبت و جذب روغن نمونه‌های سرخ شده در ۲۷۰ ثانية با نمونه‌های سرخ شده در ۳۶۰ ثانية تفاوت آماری معنی‌داری مشاهده نشد ($P > 0.05$). در بررسی که آقاجانی و همکاران (۲۰۱۸) بر تاثیر ژل آلومینیوم‌ورا در جذب روغن چپس هویج سرخ شده انجام دادند، نتایج نشان داد که با افزایش زمان سرخ کردن اتلاف رطوبت کمتر شد. این محققین، این پدیده را به دلیل خشک شدن سطح نمونه‌ها و تشکیل پوسته‌ی سخت^۱ بر سطح نمونه‌ها طی افزایش زمان سرخ کردن نسبت دادند که مانع خروج رطوبت و برقراری جریان موئینگی می‌شود [۱].

۲-۳- تغییرات نسبی جذب روغن

نتایج تغییرات نسبی جذب روغن در جدول ۳ نشان داده شده است. نتایج نشان داد که نوع پیش‌تیمار تاثیر آماری معنی‌داری بر تغییرات نسبی جذب روغن نسبت به کنترل داشت ($P < 0.05$). همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده است، در هر زمان، نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آژینات‌کلسیم و آژینات‌سدیم به ترتیب بالاترین و کمترین میزان درصد تغییرات نسبی را نشان دادند؛ به طوری که در هر زمان، نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آژینات‌کلسیم ۱ درصد، بالاترین میزان تغییرات نسبی جذب روغن را داشتند. در مجموع، تغییرات نسبی جذب روغن در نمونه‌های آژینات‌کلسیم بیشترین بود و بعد از آن نمونه‌های پیش‌تیمار شده با پروتئین ایزوله‌سویا و آژینات‌سدیم به ترتیب قرار داشتند. استفاده از غلاظت‌های بالاتر در هر هیدروکلوئید، تغییرات نسبی جذب روغن بالاتری را نسبت به غلاظت کمتر نشان داد. همچنین با افزایش زمان، تغییرات نسبی جذب روغن به طور معنی‌داری کاهش یافت. به طور کلی، بالاتر بودن تغییرات نسبی جذب روغن نشان دهنده‌ی کاهش میزان جذب روغن محصول بعد از سرخ کردن است.

پروتئین ایزوله سویا تحت تاثیر حرارت مربوط شود. وقتی پروتئین ایزوله سویا در معرض حرارت قرار می‌گیرد، پیوندهای ویژه درون و بین ملکولی (هیدروژنی، الکتروستاتیک و هیدروفوب) بین واحدهای تشکیل دهنده آن ایجاد می‌شوند. همچنین، گلایسین که در ساختار آن فراوان است، دچار تغییر در ساختار درجه دو می‌شود و هیدروفویویسیتی سطحی آن افزایش می‌یابد و در نهایت پروتئین دناتوره می‌شود و گروههای هیدروفویوی مثل گروههای سولفیدریلی در سطح پروتئین قرار می‌گیرند؛ به این ترتیب، خصوصیت مقاومت به آب پوشش پروتئین افزایش می‌یابد و از خروج آب می‌تواند به شکل بهتری ممانعت کند [۳۷]. همچنین، قابلیت پوشش دهی بیشتر پروتئین ایزوله سویا (جدول ۱) نسبت به آژینات‌سدیم می‌تواند دلیل دیگری باشد که منجر به افت کمتر رطوبت و جذب کمتر روغن آن در مقایسه با آژینات‌سدیم می‌شود [۵ و ۳۵].

آزادفر و همکاران (۲۰۱۶) تاثیر دو هیدروکلوئید پکتین و کربوکسی متیل سلولز را بر میزان جذب روغن برش‌های بادمجان بررسی کردند. نتایج بررسی این محققین نشان داد که نمونه‌های تیمار شده با پکتین، میزان رطوبت بالا و جذب روغن کمتری داشتند؛ ضمن این که همین نمونه‌ها بالاترین درصد پوشش دهی را داشتند. این محققین علت این پدیده را به قدرت بالای تشکیل ژل پکتین نسبت دادند [۱۴]. همچنین گرمهخانی و همکاران (۲۰۱۱) تاثیر سه هیدروکلوئید زانتان، پکتین و کربوکسی متیل سلولز را بررسی کردند و بیان کردند که نمونه‌ای که بالاترین میزان پوشش دهی را داشت، طی سرخ کردن کمترین میزان افت رطوبت را نشان داد [۳۰]. البته باید خاطر نشان کرد که میزان پوشش دهی بیشتر هر چند یک عامل موثر است، اما همیشه عاملی تعیین‌کننده نیست و ساختار پوشش استفاده شده می‌تواند بسیار اثرگذار باشد؛ همان‌طور که در نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آژینات‌کلسیم علی‌رغم این که میزان پوشش دهی کمتری نسبت به پروتئین ایزوله سویا داشتند، اما افت رطوبت و میزان جذب روغن کمتری داشتند (که دلیل آن مورد بحث قرار گرفت). بنابراین می‌توان بیان کرد که نسبت پوشش با میزان جذب روغن همیشه رابطه‌ای مستقیم و وابسته ندارد و نمی‌توان انتظار داشت نمونه‌هایی که میزان پوشش بیشتری در آنها ایجاد شده است، الزاماً میزان جذب روغن کمتری داشته باشند [۳۸].

1 Case hardening

که راندمان سرخ کردن نمونه‌های پیش‌تیمار شده اختلاف آماری معنی داری با نمونه کنترل داشتند ($P \leq 0.05$), به طوری که بالاترین راندمان سرخ کردن مربوط به نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آلتینات‌کلسیم بود و بعد از آن نمونه‌های پیش‌تیمار شده با ایزوله سویا قرار داشتند. بین نمونه‌های پیش‌تیمار شده با آلتینات‌سدیم و کنترل در هر زمان اختلاف آماری معنی داری مشاهده نشد ($P > 0.05$). در این رابطه، استفاده از غلاظت بیشتر هر هیدروکلولئید منجر به راندمان بیشتر آن هیدروکلولئید نسبت به غلاظت کمتر گردید ($P \leq 0.05$). همچنین با افزایش زمان فرایند، راندمان سرخ کردن کاهش یافت که البته بین نتایج سرخ کردن در زمان ۲۷۰ و ۳۶۰ ثانیه اختلاف آماری معنی داری مشاهده نشد ($P > 0.05$). بنابراین بر اساس نتایج به دست آمده می‌توان گفت که به طور کلی پوشش‌دهی با هیدروکلولئیدهای مورد استفاده در زمان‌های سرخ کردن پایین‌تر، توانست راندمان سرخ کردن را افزایش دهد، چرا که رطوبت محصول بهتر حفظ شد و از اتلاف بیشتر رطوبت محصول جلوگیری شد که البته عملکرد هر کدام از هیدروکلولئیدها نسبت به یکدیگر نیز متفاوت بود. نتایج این بررسی با نتایج جرجانی و همراهی (۲۰۱۵) در استفاده از هیدروکلولئیدهای گوار و زانتان [۶]، آزادفر و شریفی در استفاده از پوشش مالتودکسترین و کلرید سدیم [۱۴] و رشیدزاده و مقصودلو (۲۰۱۲) در استفاده از هیدروکلولئیدهای گوار و ژلان [۲۸]، به ترتیب در بادمجان، بادمجان و چپس سیب‌زمینی هم خوانی داشت.

Table 4 The frying efficiency of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)				
	0	90	180	270	360
T ₀	-	62.12 ^{Ac} ±2.55	56.12 ^{Bc} ±1.75	50.14 ^{Ce} ±1.23	49.51 ^{Ce} ±1.75
T ₁	-	62.23 ^{Ac} ±2.12	55.55 ^{Bc} ±2.31	51.65 ^{BCe} ±1.27	50.30 ^{Ce} ±2.31
T ₂	-	70.76 ^{Ad} ±3.17	64.75 ^{Bd} ±2.41	60.68 ^{Cd} ±2.51	61.47 ^{BCd} ±2.41
T ₃	-	85.65 ^{Ab} ±3.21	82.87 ^{ABab} ±2.67	74.40 ^{Bb} ±2.12	76.49 ^{Bab} ±2.67
T ₄	-	93.12 ^{Aa} ±2.75	87.11 ^{ABA} ±1.73	82.74 ^{Ba} ±1.15	83.56 ^{Ba} ±1.73
T ₅	-	75.12 ^{Ac} ±2.45	75.12 ^{ABC} ±3.45	65.54 ^{Bc} ±2.25	62.62 ^{Bd} ±3.45
T ₆	-	83.54 ^{Ab} ±3.56	83.54 ^{Bb} ±2.52	74.23 ^{BCb} ±2.64	71.82 ^{Cc} ±2.52

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference ($P \leq 0.05$).

[۱۴]. بنابراین با گذشت زمان، محصول، میزان روغن کمتری را جذب می‌کند. نتایج تغییرات نسبی جذب روغن با نتایج میزان رطوبت و میزان جذب روغن که در جدول ۱ و ۳ نشان داده شده است، تطابق دارد، به طوری که در نمونه‌هایی که میزان جذب روغن کمتری داشتند، تغییرات نسبی جذب روغن بیشتری مشاهده شد. مختاریان و همکاران (۲۰۱۴) چیزی کیوی را با ژل آلوئه‌ورا پوشش دادند و پروفایل انتقال جرم آن را طی سرخ کردن عمیق بررسی کردند. نتایج این محققین نشان داد که پیش‌تیمار انجام شده موجب کاهش اتلاف رطوبت و جذب روغن محصول شد؛ ضمن این‌که تغییرات نسبی جذب روغن را کاهش داد [۳۹]. همچنین، نصیری و همکاران (۲۰۱۲) ماتریس انتقال جرم ناگت میگو پوشش داده شده را مورد بررسی قرار دادند و نتایج این بررسی نشان داد که نمونه پوشش‌دهی شده با ۱۰٪ آرد سویا و سرخ شده در دمای ۱۹۰ درجه سلسیوس، کمترین جذب روغن و بیشترین تغییرات نسبی جذب روغن را کاهش داد [۲۷]. نتایج مشابه توسط عیسی و همکاران (۲۰۱۳) نیز گزارش شده است [۲۹].

۳-۳- راندمان سرخ کردن

نتایج تاثیر نوع پیش‌تیمار بر راندمان سرخ کردن عمیق در جدول ۴ نشان داده شده است. راندمان سرخ کردن نشان دهنده‌ی مقدار وزن محصول نهایی است و هرچقدر راندمان بیشتر باشد، وزن محصول فرایند شده بیشتر است [۶]. نتایج این پژوهش نشان داد

افزایش زمان سرخ کردن، میزان شاخص L^* کاهش یافت که می تواند به دلیل افزایش نرخ واکنش میلارد و تشکیل ملانوئیدین های قهقهه ای خصوصا در نمونه های پوشش دهی شده با پروتئین ایزوله سویا باشد [۴۱]. شاخص های رنگی a^* و b^* در غالب موارد تا زمان ۲۷۰ ثانیه ثابت بودند و بعد از آن تا زمان ۳۶۰ ثانیه افزایش نشان دادند. در نمونه های آژینات کلسیم تغییر فاکتور رنگی a^* در طول فرایند سرخ کردن مشاهده نشد. استفاده از صفحه های زانتان و کربوکسی متیل سلولز نیز پارامتر های L^* و b^* (زردی) را در نمونه های سویا برگر افزایش داد [۴۱]. نتایجی مشابه نیز توسط سایر محققین ذکر شده است [۵]. بالاترین میزان شاخص a^* در مدت زمان ۹۰ ثانیه و در نمونه آژینات کلسیم ۱٪ در مدت زمان ۳۶۰ ثانیه مشاهده شد.

Table 5 The L^* values of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)				
	0	90	180	270	360
T ₀	51.45 ^{Ac} ±3.12	40.34 ^{Bc} ±2.31	35.56 ^{Bc} ±2.63	31.78 ^{Bc} ±1.45	29.45 ^{Bc} ±2.46
T ₁	60.54 ^{Ab} ±2.25	50.45 ^{Bb} ±1.43	44.56 ^{Bb} ±2.34	39.34 ^{Bb} ±2.61	37.56 ^{Bb} ±3.14
T ₂	67.34 ^{Ab} ±1.52	55.67 ^{Ab} ±2.76	49.67 ^{Ab} ±2.17	42.87 ^{Ab} ±1.78	43.11 ^{Ab} ±2.47
T ₃	72.87 ^{Aa} ±3.54	66.23 ^{Aa} ±3.12	60.23 ^{Aa} ±1.34	56.12 ^{Aa} ±2.48	55.17 ^{Aa} ±3.52
T ₄	73.11 ^{Aa} ±2.59	68.23 ^{Aa} ±1.63	62.67 ^{Aa} ±2.64	57.67 ^{Aa} ±3.12	58.25 ^{Aa} ±2.15
T ₅	40.78 ^{Ad} ±2.34	34.67 ^{Ad} ±2.76	31.65 ^{Ad} ±3.11	27.45 ^{Ad} ±1.15	25.40 ^{Ad} ±1.18
T ₆	41.16 ^{Ad} ±1.78	33.12 ^{Ad} ±2.53	29.67 ^{Ad} ±1.24	23.87 ^{Ad} ±2.65	21.44 ^{Ad} ±2.12

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference ($P \leq 0.05$).

Table 6 The a^* values of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)				
	0	90	180	270	360
T ₀	12.45 ^{Aa} ±1.64	12.12 ^{Aa} ±2.31	12.91 ^{Aa} ±1.24	12.33 ^{Aa} ±1.73	14.46 ^{Bb} ±1.34
T ₁	12.46 ^{Aa} ±1.48	12.33 ^{Aa} ±1.43	12.88 ^{Aa} ±0.84	12.12 ^{Aa} ±0.64	16.35 ^{Bc} ±1.37
T ₂	12.65 ^{Aa} ±1.53	12.65 ^{Aa} ±1.71	12.50 ^{Aa} ±0.63	12.28 ^{Aa} ±0.28	16.25 ^{Bbc} ±1.72
T ₃	12.65 ^{Aa} ±1.41	12.17 ^{Aa} ±1.36	12.14 ^{Aa} ±0.61	12.25 ^{Aa} ±0.87	13.92 ^{Bab} ±1.36
T ₄	12.23 ^{Aa} ±1.71	12.64 ^{Aa} ±0.83	13.82 ^{Aa} ±1.23	12.93 ^{Aa} ±0.62	12.48 ^{Aa} ±0.53
T ₅	12.87 ^{Aa} ±0.58	12.67 ^{Aa} ±0.84	10.74 ^{Aa} ±1.45	12.46 ^{Aa} ±1.48	16.46 ^{Aa} ±1.16
T ₆	12.84 ^{Aa} ±0.52	12.34 ^{Aa} ±1.35	12.08 ^{Aa} ±1.82	16.35 ^{Bb} ±1.83	16.35 ^{Bc} ±1.52

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference ($P \leq 0.05$).

۴-۴-رنگ سنجی

رنگ، فاکتور کیفی مهمی در محصولات سرخ شده محسوب می شود. تغییرات رنگ در ضمین سرخ کردن، تحت تاثیر فرایند قهقهه ای شدن میلارد و واکنش بین قندهای احیاکننده با پروتئین ها اتفاق می افتد [۴۰]. نتایج رنگ سنجی در جداول ۵، ۶ و ۷ نشان داده شده است. مقدار شاخص L^* در نمونه های پوشش دهی شده با پروتئین ایزوله سویا نسبت به سایر نمونه ها کمتر بود که می تواند به دلیل افزایش نرخ واکنش میلارد باشد [۵]. بالاترین میزان شاخص L^* در نمونه های پوشش دهی شده با آژینات کلسیم مشاهده شد که برخی محققین علت آن را به محظای رطوبت بیشتر نمونه ها نسبت داده اند [۴۰]. بعد از نمونه های آژینات کلسیم، بالاترین میزان شاخص L^* به ترتیب مربوط به نمونه های آژینات سدیم و شاهد بود. همچنین، با

Table 7 The b^* values of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings at various deep frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)				
	0	90	180	270	360
T ₀	16.74 ^{Aa} ±0.85	16.16 ^{Aa} ±1.65	16.05 ^{Aa} ±1.72	17.64 ^{Ba} ±0.26	18.74 ^{Ba} ±0.26
T ₁	16.64 ^{Aa} ±1.73	16.74 ^{Aa} ±1.34	17.07 ^{Aa} ±1.26	17.73 ^{ABa} ±0.34	18.64 ^{Ca} ±0.34
T ₂	16.34 ^{Aa} ±1.32	16.36 ^{Aa} ±2.12	16.83 ^{Aa} ±1.47	17.35 ^{Aa} ±0.67	19.34 ^{Ba} ±1.27
T ₃	16.24 ^{Aa} ±1.65	16.35 ^{Aa} ±1.89	16.72 ^{Aa} ±0.87	18.45 ^{ABa} ±1.41	19.17 ^{BCa} ±1.41
T ₄	16.49 ^{Aa} ±1.12	16.24 ^{Aa} ±1.21	16.42 ^{Aa} ±1.12	18.89 ^{Bb} ±0.54	19.32 ^{BCa} ±1.54
T ₅	16.32 ^{Aa} ±1.23	16.17 ^{Aa} ±1.43	16.38 ^{Aa} ±1.74	18.74 ^{Bb} ±0.44	19.64 ^{Ca} ±0.64
T ₆	16.74 ^{Aa} ±0.63	16.10 ^{Aa} ±1.87	17.89 ^{Aa} ±1.34	17.64 ^{Aa} ±1.92	19.74 ^{Ba} ±1.92

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference ($P \leq 0.05$).

کمترین امتیاز را کسب کردند که می‌تواند به دلیل واکنش میلارد در این نمونه‌ها و تیره شدن رنگ آن‌ها باشد، ضمناً این‌که در نتایج ارزیابی رنگ هم این دو تیمار کمترین میزان روشنایی (شاخص L^*) را داشتند. بیشترین امتیاز مربوط به رنگ، در سایر نمونه‌های پوشش داده شده مشاهده شد و در این رابطه، تفاوت آماری معنی داری بین این نمونه‌ها مشاهده نشد.

در جدول ۱۰ نتایج ارزیابی بافت آورده شده است. بالاترین امتیاز را نمونه‌های سرخ شده در زمان‌های ۹۰ و ۱۸۰ ثانیه کسب کردند و بین نمونه‌های سرخ شده در زمان‌های ۹۰ و ۱۸۰ ثانیه اختلاف آماری معناداری مشاهده نشد. با افزایش زمان، امتیاز بافت نمونه‌ها کاهش یافت. داشتن رطوبت بیشتر در نمونه‌های سرخ شده در زمان‌های کمتر می‌تواند دلیل بافت قابل قبول‌تر در این نمونه‌ها از نظر ارزیاب‌ها بوده باشد. همچنین، در بین تیمارها بالاترین امتیاز بافتی را نمونه‌های پوشش داده شده با آژینات‌کلسیم و سدیم داشتند و بعد از آن نمونه کنترل قرار داشت. کمترین امتیاز بافت، مربوط به نمونه‌های پوشش داده شده با پروتئین ایزوله سویا بود.

در جدول ۱۱ نتایج پذیرش کلی آورده شده است. از نظر مدت زمان سرخ کردن، نمونه‌های سرخ شده طی ۹۰ ثانیه و بعد از آن در ۱۸۰ ثانیه، بالاترین امتیاز را کسب کردند و با افزایش زمان سرخ کردن، امتیازهای مربوط به پذیرش کلی نمونه‌ها، کاهش یافت. از نظر نمونه‌های پوشش داده شده، نمونه‌هایی که با آژینات‌کلسیم و آژینات‌سدیم پوشش داده شده بودند، بالاترین امتیاز را کسب کردند و سپس نمونه‌های کنترل و در آخر، نمونه‌های پوشش داده شده با پروتئین ایزوله سویا قرار گرفت که

بیشترین و کمترین مقدار شاخص b^* به ترتیب برای نمونه‌های آژینات‌کلسیم ۰/۰۵٪ در مدت زمان ۳۶۰ ثانیه سرخ کردن و پروتئین ایزوله سویا ۱٪ در مدت زمان ۳۶۰ ثانیه سرخ کردن مشاهده شد. به طور کلی تفاوت آماری معنی داری بین داده‌های a^* و b^* تیمارها مشاهده نشد.

۳-۵- نتایج ارزیابی حسی

نتایج ارزیابی حسی در جداول ۸، ۹ و ۱۱ نشان داده شده است. نتایج نشان داد که با افزایش زمان سرخ کردن، امتیاز طعم و مزه (جدول ۸) در همه نمونه‌های بادمجان افزایش یافت و بنابراین بالاترین امتیاز طعم را نمونه‌های سرخ شده در مدت زمان‌های ۲۷۰ و ۳۶۰ ثانیه کسب کردند. در این رابطه، تفاوت آماری معناداری بین نمونه‌های سرخ شده در زمان ۲۷۰ و ۳۶۰ ثانیه مشاهده نشد ($P > 0.05$). همچنین، بالاترین امتیازهای طعم و مزه در طول زمان متعلق به نمونه‌های آژینات‌کلسیم و آژینات‌سدیم بود و تفاوت آماری معنی داری بین این نمونه‌ها مشاهده نشد ($P > 0.05$). کمترین امتیاز متعلق به نمونه‌های پوشش داده شده با پروتئین ایزوله سویا بود که ممکن است به دلیل تیرگی رنگ و افزایش نرخ واکنش میلارد در این تیمارها باشد. در جدول ۹ نتایج ارزیابی رنگ ظاهری آورده شده است. بررسی نتایج نشان داد که با افزایش زمان، ارزیاب‌ها امتیاز رنگی کمتری به نمونه‌های سرخ شده دادند. به این ترتیب، نمونه‌های سرخ شده در ۳۶۰ ثانیه کمترین امتیاز را کسب کردند و نمونه‌های سرخ شده در ۹۰ ثانیه بالاترین امتیاز را از نظر رنگ ظاهری کسب کردند (بدون در نظر گرفتن نمونه سرخ نشده). همچنین، در بین تیمارها، نمونه‌های پوشش داده شده با پروتئین ایزوله سویا

(۲۰۱۸) که بادمجان پوشیده شده با کیتوزان را تحت فرایند سرخ کردن قرار داده بودند، مشابه بود.

ارزیابها فاکتور رنگ را که در پروتئین ایزوله سویا کمترین امتیاز را آورده بود، برای پذیرش کلی تاثیر داده بودند. نتایج ارزیابی حسی این تحقیق با نتایج تحقیق نصیروند و همکاران

Table 8 The taste scores of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings obtained in sensory evaluation at various deep-frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)			
	90	180	270	360
T ₀	3.12 ^{Cb} ±0.18	3.90 ^{Bb} ±0.21	5.10 ^{Ab} ±0.25	4.84 ^{Ab} ±0.26
T ₁	3.70 ^{Ca} ±0.10	4.21 ^{Ba} ±0.13	4.90 ^{Aa} ±0.27	4.75 ^{Aa} ±0.23
T ₂	3.66 ^{Ca} ±0.12	4.18 ^{Ba} ±0.22	5.15 ^{Aa} ±0.20	5.28 ^{Aa} ±0.20
T ₃	3.61 ^{Ca} ±0.12	4.15 ^{Ba} ±0.12	5.52 ^{Aa} ±0.11	4.90 ^{Aa} ±0.19
T ₄	3.43 ^{Ca} ±0.17	4.20 ^{Ba} ±0.16	5.17 ^{Aa} ±0.17	5.10 ^{Aa} ±0.11
T ₅	2.30 ^{Cc} ±0.15	2.95 ^{Bc} ±0.14	4.12 ^{Ac} ±0.25	3.61 ^{Ac} ±0.11
T ₆	2.25 ^{Cc} ±0.19	2.85 ^{Bc} ±0.17	4.18 ^{Ac} ±0.27	3.55 ^{Ac} ±0.13

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

Table 9 The color scores of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings obtained in sensory evaluation at various deep frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)			
	90	180	270	360
T ₀	4.97 ^{Ab} ±0.27	4.45 ^{Bb} ±0.15	4.11 ^{Ca} ±0.23	3.50 ^{Da} ±0.16
T ₁	5.31 ^{Aa} ±0.21	4.82 ^{Ba} ±0.22	4.25 ^{Ca} ±0.28	3.65 ^{Da} ±0.26
T ₂	5.28 ^{Aa} ±0.29	4.70 ^{Ba} ±0.26	4.30 ^{Ca} ±0.26	3.50 ^{Da} ±0.25
T ₃	5.28 ^{Aa} ±0.32	4.88 ^{Ba} ±0.28	4.30 ^{Ca} ±0.34	3.60 ^{Da} ±0.29
T ₄	5.54 ^{Aa} ±0.27	4.71 ^{Ba} ±0.30	4.25 ^{Ca} ±0.27	3.70 ^{Da} ±0.21
T ₅	3.95 ^{Ac} ±0.19	3.11 ^{Bc} ±0.17	2.60 ^{Cc} ±0.17	1.14 ^{Db} ±0.18
T ₆	3.85 ^{Ac} ±0.21	3.15 ^{Bc} ±0.19	2.76 ^{Cc} ±0.18	1.87 ^{Db} ±0.14

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

Table 10 The texture scores of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings obtained in sensory evaluation at various deep-frying times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)			
	90	180	270	360
T ₀	4.97 ^{Ab} ±0.28	4.41 ^{Bb} ±0.27	3.11 ^{Cb} ±0.23	2.50 ^{Db} ±0.16
T ₁	5.50 ^{Aa} ±0.30	5.31 ^{Aa} ±0.21	4.25 ^{Ba} ±0.28	3.65 ^{Ca} ±0.26
T ₂	5.67 ^{Aa} ±0.25	5.28 ^{Aa} ±0.29	4.30 ^{Ba} ±0.26	3.50 ^{Ca} ±0.25
T ₃	5.41 ^{Aa} ±0.23	5.28 ^{Aa} ±0.32	4.30 ^{Ba} ±0.34	3.60 ^{Ca} ±0.29
T ₄	5.65 ^{Aa} ±0.28	5.54 ^{Aa} ±0.27	4.35 ^{Ba} ±0.27	3.40 ^{Ca} ±0.31
T ₅	4.20 ^{Bc} ±0.20	4.95 ^{Ac} ±0.19	2.60 ^{Cc} ±0.17	2.14 ^{CDc} ±0.18
T ₆	4.30 ^{Bc} ±0.18	4.85 ^{Ac} ±0.21	2.76 ^{Cc} ±0.18	1.87 ^{De} ±0.14

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

Table 11 The overall acceptance values of eggplant slices coated with different hydrocolloid coatings obtained in sensory evaluation at various deep frying-times at 150 °C.

Samples	Time of frying (S)			
	90	180	270	360
T ₀	4.75 ^{Aa} ±0.27	4.45 ^{Aa} ±0.28	2.85 ^{Bb} ±0.23	2.15 ^{Cb} ±0.16
T ₁	5.10 ^{Aa} ±0.21	4.80 ^{Aa} ±0.30	3.35 ^{Ba} ±0.28	2.60 ^{Ca} ±0.26
T ₂	5.15 ^{Aa} ±0.29	4.85 ^{Aa} ±0.25	3.30 ^{Ba} ±0.26	2.50 ^{Ca} ±0.25
T ₃	4.95 ^{Aa} ±0.32	4.75 ^{Aa} ±0.23	3.40 ^{Ba} ±0.34	2.60 ^{Ca} ±0.29
T ₄	5.10 ^{Aa} ±0.27	4.84 ^{Aa} ±0.28	3.45 ^{Ba} ±0.27	2.55 ^{Ca} ±0.21
T ₅	3.75 ^{Ab} ±0.19	3.45 ^{Ab} ±0.20	2.50 ^{Bc} ±0.17	1.85 ^{Cc} ±0.18
T ₆	3.80 ^{Ab} ±0.21	3.25 ^{Bb} ±0.18	2.45 ^{Cc} ±0.18	1.75 ^{Dc} ±0.14

* Control (T₀), Sodium Alginate 0.5% (T₁), Sodium Alginate 1% (T₂), Calcium Alginate 0.5% (T₃), Calcium Alginate 1% (T₄), Soy Protein Isolate 4% (T₅), Soy Protein Isolate 5% (T₆). Similar small letters in each column and similar large letters in each row show no significant difference (P≤0/05).

پوشش آژینات کلسیم توانست از لحاظ ویژگی های حسی، امتیازاتی قابل مقایسه با کنترل و در برخی مواقع بهتر از کنترل را بدست آورد.

۵- منابع

- [1] Aghajani, N., and Daraei Garmakhani, A. 2018. Response Surface Optimization of the Oil Absorption and Sensory Attributes of Fried Carrot Chips Under the Effect of Aleo Vera Gel concentration, Frying Time and Temperature. *Iranian Journal of Nutrition Sciences & Food Technology*, 13(3): p. 67-79 [in Persian].
- [2] Bagheri, F., Radi, M., and Amiri, S. 2018. Evaluating the function of cross-linked rice starch as a fat replacer in low fat cream. *International Journal of Dairy Technology*, 71(4): p. 981-991.
- [3] Bagheri, F., Radi, M., and Amiri, S. 2014. Use of sweetener stevioside for produce dietary breakfast cream. *Agriculture Science Developments*, 3(9): p. 284-291.
- [4] Nasirvand, L., and Javadi, A. 2018. Effect of chitosan edible coatings on reduce oil uptake in fried eggplant. *Journal of Food Research*, 28(2): p. 59-68 [in Persian].
- [5] Ojagh, S. M., S., Rahmani Farah, K., Izadi, S., and Shabanzpour, B. 2017. Effect of hydrocolloid coating on reduction of oil absorption and quality parameters of fried shrimp. *Quarterly iranian journal of food science and technology*, 61 (13): p. 185-194 [in Persian].

این محققین گزارش کردند که پوشش های هیدروکلوفیدی با حفظ خواص حسی محصول باعث حفظ روغن و کاهش جذب روغن می شوند و همچنین از نظر خواص حسی محصولی مشابه نمونه سرخ شده بدون پوشش بدست می آید [۴]. همچنین اجاق و همکاران (۲۰۱۶) بیان کردند که پوشش دهی میگویند سرخ کردن توسط کربوکسی متیل سلولز، هیدروکسی پروپیل متیل سلولز، زانتان و زدو خواص حسی قابل قبولی را ایجاد کرد و در مجموع نمونه های پوشش دهی شده با محلول کربوکسی متیل سلولز با غلظت ۱ درصد بیشترین پذیرش کلی را داشتند [۵]. آقاجانی و همکاران (۲۰۱۸) نشان دادند که پوشش دهی هویج سرخ شده با ژل آلوئهورا پارامترهای حسی و کیفی چیپس هویج سرخ شده به صورت بهینه حفظ کرد [۱].

۶- نتیجه گیری کلی

نتایج این تحقیق نشان داد که تمامی پوشش های هیدروکلوفیدی مورد استفاده، توانستند میزان جذب روغن را در قطعات بادمجان سرخ شده کاهش دهند و زمان ۹۰ ثانیه بهترین زمان سرخ کردن است. با این وجود، کارکرد و راندمان عملکرد پوشش ها بسیار با همیگر متفاوت بود، به گونه ای که استفاده از پوشش آژینات کلسیم توانست بالاترین درصد کاهش جذب روغن را نشان دهد. نتایج ارزیابی رنگ و ارزیابی حسی نشان داد که استفاده از پروتئین ایزووله سویا نمی تواند برای کاهش جذب روغن در بادمجان گزینه ای جذاب باشد، چرا که امتیازی کمتر از کنترل را در بسیاری از پارامترهای ارزیابی رنگ بدست آورد، اما

- a snack bar. *Journal of texture studies*, 51(3), pp.501-510.
- [14] Azadfar, E., Elhami Rad, A., and Sharifi, A. 2016. Investigation of the effect of coating eggplant slices on reducing oil absorption during the process frying. *Innovation in Food Science and Technology*, 8(4): P. 1-13 [in Persian].
- [15] Khazaei, N., Esmaiili, M., and Emam-Djomeh, Z. 2016. Effect of active edible coatings made by basil seed gum and thymol on oil uptake and oxidation in shrimp during deep-fat frying. *Carbohydrate polymers*, 137: p. 249-254
- [16] Mousa, R. M. A. 2018. Simultaneous inhibition of acrylamide and oil uptake in deep fat fried potato strips using gum Arabic-based coating incorporated with antioxidants extracted from spices. *Food Hydrocolloids*, 83: p. 265-274.
- [17] Bagheri, F., Radi, M., and Amiri, S. 2019. Drying conditions highly influence the characteristics of glycerol-plasticized alginate films. *Food hydrocolloids*. 90: p. 162-171.
- [18] Bagheri, F., Radi, M., and Amiri, S. 2019. Evaluating the physical, mechanical and morphological properties of sodium alginate nanocomposite film containing solid lipid nano-particles. *Food Science and Technology International*, 16(86): p. 263-271.
- [19] Khorrami, N.K., Radi, M., and Amiri, S. 20121. Fabrication and characterization of alginate-based films functionalized with nanostructured lipid carriers. *International Journal of Biological Macromolecules*, 182: p. 373-384.
- [20] Nehchirri, N., Amiri, S., and Radi, M. 2021. Improving the water barrier properties of alginate packaging films by submicron coating with drying linseed oil. *Packaging Technology and Science*, 34(5): p. 283-295.
- [21] Liu, H., Li, X., and Yuan, Y. 2020. Mitigation effect of sodium alginate on acrylamide formation in fried potato chips system based on response surface methodology. *Journal of Food Science*, 85(8): p. 2615-2621.
- [6] Jorjani, S., and Hamrahi, V. 2015. Effect of Guar and xanthan hydrocolloids on uptake of oil in eggplant rings during deep frying. *Food Research*, 25 (2): p. 231-238 [in Persian].
- [7] Radi, M. and Amiri, S., 2013. Comparison of the rheological behavior of solutions and formulated oil-in-water emulsions containing carboxymethylcellulose (CMC). *Journal of dispersion science and technology*, 34(4), pp.582-589.
- [8] Radi, M., Amiri, S. and Bagheri, F., 2020. Modeling the Rheological Properties of Carboxymethylcellulose Stabilized O/W Emulsions Based on Sunflower Oil and Tallow Fat. *Journal of Food Biosciences and Technology*, 10(2), pp.49-62.
- [9] Amiri, S., Nicknam, Z., Radi, M., Sayadi, M., Bagheri, F., Khorrami, N.K. and Abedi, E., 2021. Postharvest quality of orange fruit as influenced by salicylic acid, acetic acid, and carboxymethyl cellulose coating. *Journal of Food Measurement and Characterization*, pp.1-19.
- [10] Hosseini-Farahi, M.E.H.D.I., Kohvare, M.M., Rezaee, T.A.L.A., Alahdadi, F.A.T.A.N.E.H. and Bagheri, F.O.R.U.D., 2016. The influence of chitosan edible coatings and calcium treatments on quality indices of peach fruit cv.'Alberta'during cold storage. *Agricultural Communications*, 4(2), pp.7-13.
- [11] Hosseinifarahi, M. and Radi, M., 2018. Evaluation of postharvest quality and organoleptic characteristics of strawberry with application of aloe vera gel, acetic acid and UV-B irradiation. *Iranian Journal of Horticultural Science and Technology*, 19(1), pp.99-114.
- [12] Hosseinifarahi, M., Jamshidi, E., Amiri, S., Kamyab, F. and Radi, M., 2020. Quality, phenolic content, antioxidant activity, and the degradation kinetic of some quality parameters in strawberry fruit coated with salicylic acid and Aloe vera gel. *Journal of Food Processing and Preservation*, 44(9), p.e14647.
- [13] Baqeri, F., Nejatian, M., Abbaszadeh, S. and Taghdir, M., 2020. The effect of gelatin and thymol-loaded nanostructured lipid carrier on physicochemical, rheological, and sensory properties of sesame paste/date syrup blends as

- [31] Albert, S. and Mittal, G.S., 2002. Comparative evaluation of edible coatings to reduce fat uptake in a deep-fried cereal product. *Food Research International*, 35(5), pp.445-458.
- [32] Podlena, M., Böhm, M., Saloni, D., Velarde, G. and Salas, C., 2021. Tuning the Adhesive Properties of Soy Protein Wood Adhesives with Different Coadjutant Polymers, Nanocellulose and Lignin. *Polymers*, 13(12), p.1972.
- [33] Amboon, W., Tulyathan, V. and Tattiyakul, J., 2012. Effect of hydroxypropyl methylcellulose on rheological properties, coating pickup, and oil content of rice flour-based batters. *Food and Bioprocess Technology*, 5(2), pp.601-608.
- [34] Torabi, R., Hojjati, M., Barzegar, M. and Jooyandeh, H., 2017. Effect of hydrocolloid coatings in preventing acrylamide formation and reducing oil uptake in potato chips. *Iranian Journal of Nutrition Sciences & Food Technology*, 12(1), pp.109-120.
- [35] Omrani Khiabanian, N., and Safari, A. 2016. Effect of pretreatments and different frying temperatures on oil absorption and quality of deep fried eggplant. *Journal of Food Processing and Production*, 6 (3): p. 67-84.
- [36] Berenji, A.S., Azizi, M.H., Zohourian, G., Hadian, Z., and Amiri, Z., 2011. Evaluation of Mechanical and Physical Properties of Calcium-Alginate Edible Films. *Quarterly iranian journal of food science and technology*, 7 (4): p. 55-64.
- [37] Wang, Z., Li, Y., Jiang, L., Qi, B., and Zhou, L., 2014. Relationship between secondary structure and surface hydrophobicity of soybean protein isolate subjected to heat treatment. *Journal of Chemistry*, 35: p. 51-58.
- [38] Daraei Garmakhani, A., Mirzaiy, H., Maghsoudlo, Y., and Kashaninejad, M. 2009. Effect of Hydrocolloids on Oil Absorption and Quality Properties of Semi-Roasted Potato Slices. *Journal of Agricultural Sciences and Natural Resources*, 16 (3): P. 1-13 [in Persian].
- [39] Mokhtarian, M., and Tavakolipour, H. 2014. Production of low-fat kiwi chips with aloe vera gel and determination of the mass transfer profile in deep fat frying. *Iranian*
- [22] Jokar, M., Nikoupor, H., Aminlari, M., Ramazani, R., and Mazlumi, M. 2006. Laboratory production of low-fat potato chips using From the hydrocolloid coating *Nutrition Science and Food Technology*, 1(3): p. 9-17.
- [23] Prince, C. D. M., and Welschenbach, L. M. A. 1998. Olestra: a new food additive. *Journal of the American Dietetic Association*, 98(5): p. 565-569.
- [24] Ajam, M., Niazmand, R., and Gohari Ardabili, A. 2016. The effect of replacing the isolated soy protein and temperature frying on reduction of donuts oil absorption. *Food Science and Technology International*, 13(54): p. 145-153.
- [25] Stadler, R.H., Robert, F., Riediker, S., Varga, N., Davidek, T., Devaud, S., Goldmann, T., Hau, J. and Blank, I., 2004. In-depth mechanistic study on the formation of acrylamide and other vinylogous compounds by the Maillard reaction. *Journal of agricultural and food chemistry*, 52(17), pp.5550-5558.
- [26] Jonnalagadda, P.R., Bhat, R.V., Sudershan, R.V. and Naidu, A.N., 2001. Suitability of chemical parameters in setting quality standards for deep-fried snacks. *Food Quality and Preference*, 12(4), pp.223-228.
- [27] Nasiri, F.D., Mohebbi, M., Yazdi, F.T. and Khodaparast, M.H.H., 2012. Effects of soy and corn flour addition on batter rheology and quality of deep fat-fried shrimp nuggets. *Food and Bioprocess Technology*, 5(4), pp.1238-1245.
- [28] Rashidzadeh, S. H., Mirzaiy, H., Maghsoudlou, Y. 2012. The effect of hydrocolloid-based edible coatings on oil absorption and quality properties of fried potato slices. *Journal of Packaging Science and Technology*. 3(12): p. 72-79.
- [29] Eissa, H.A., Ramadan, M.T., Ali, H.S. and Ragab, G.H., 2013. Optimizing oil reduction in fried eggplant rings. *Journal of Applied Sciences Research*, 9(6), pp.3708-3717.
- [30] Garmakhany, A.D., Aghajani, N. and Kashiri, M., 2011. Use of hydrocolloids as edible covers to produce low fat French fries. *Latin American applied research*, 41(3), pp.211-216.

- strips. *Food Science and Technology International*, 16 (94): p. 177-185 [in Persian].
- [41] Basati, A., Hoseini, S., and EsfahaniMehr, A. 2018. Effect of xanthan and carboxymethyl cellulose on textural, color and oil absorption characteristics of soyburger. *Food Research*, 28(3): p. 57-67.
- Journal of Nutrition Sciences & Food Technology*, 9(2): p. 10-95 [in Persian].
- [40] Kenari, F., Esmaeilzadeh, K. R., and Khademi, S. D. 2019. The effects of locust bean and Avicennia marina seed gums on oil uptake and physicochemical of fried potato

Comparing the effect of soy protein isolate coating and sodium and calcium alginate polysaccharide coatings on the oil absorption of eggplant slices during frying

Bagheri, F. ^{1,2}, Radi, M. ^{1,2*}, Amiri, S. ^{1,2*}

1. Department of Food Science and Technology, Yasooj Branch, Islamic Azad University, Yasooj, Iran.
2. Sustainable Agriculture and Food Security Research Group, Yasooj Branch, Islamic Azad University, Yasooj, Iran.

ARTICLE INFO

Article History:

Received 2021/09/10
Accepted 2022/01/017

Keywords:

Sodium Alginate,
Calcium Alginate,
Eggplant,
Isolated Soy Protein,
Frying.

DOI: 10.52547/fsct.19.122.83

DOR: 20.1001.1.20088787.1401.19.122.15.8

*Corresponding Author E-Mail:
sedighehamiri@gmail.com
msnradi@gmail.com

ABSTRACT

In recent years, the demand for fried products with lower oil content has increased. Therefore, in this study, the effect of different hydrocolloid coatings including sodium alginate (0.50 and 1.00%), calcium alginate (0.50 and 1.00%), and soy protein isolate (4.00 and 5.00%) on oil absorption and quality properties of eggplant slices during different frying times [0, 90, 180, 270, and 360 seconds] were evaluated. The results showed that the samples pretreated with hydrocolloids had lower moisture loss and oil absorption than the control sample. In this regard, among the treatments, calcium alginate (1.00%, with a moisture content of 16.66% based on dry weight and the oil absorption of 0.11 g/g food) and soy protein isolate (5.00%, with the moisture content of 33.66% based on dry weight and the oil absorption of 0.26 g/g food) had the highest and lowest function, respectively. The moisture content of the fried samples decreased with the frying time increase from 90 to 270 s. Meanwhile, the frying efficiency of calcium alginate coated samples, in all four examined times, was higher than the other treatments, which showed the highest value in 90 s (93.12%). The lowest efficiency was observed in the control sample at 360 s (49.51%). The L^* values in the samples coated with soy protein isolate were lower than the other samples, which could be due to the increase in Maillard reaction. Coating the eggplant samples with calcium and sodium alginate resulted in desirable sensory parameters for 90 s. Overall, the results of this study showed that the use of calcium alginate coating (1%) could lead to the production of low-fat fried eggplant without adversely affecting the sensory and qualitative properties of the product.